1853. TE ZEGELEN No. 49.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 21 JUNIJ.

Sedert de vorige opgaaf is bij den Commissaris des Konings in de provincie Friesland ten behoeve der noodlijdenden in den Molukschen Archipel, ontvangen:

f. 5.00, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Dantumadeel.
- 1.10, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Leeuwarderadeel.
- 9.30½, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Workum.
- 34.16, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van IJlst.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 17 Junij 1853, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9,10.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 221,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 221,00.

Leeuwarden, den 18 Junij 1853. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,* VAN PANHUIJS.

LONDEN, den 15 Junij.

De *Times* stelt, in een lang artikel, de bezetting der vorstendommen door Rusland wel niet als een *casus belli* voor, maar toch in ongunstiger licht dan vroeger. Het hoofddoel van het blad is, te beweren, dat er geene genoegzame reden bestaat voor eene plotselinge verandering van gevoelens, als of de zaak geschikt ware geworden. De poging om zulk een gunstigen indruk te weeg te brengen, wordt toegeschreven aan zekere personen, en ook aan het Fransch gouvernement, om de sterke daling op de Parijsche beurs te stuiten, of wel om nieuwe kansen voor het welslagen van de aanzienlijke op touw gezette speculatien te doen ontstaan. De *Times* bevestigt vervolgens de omstandigheid, dat de admiraal *Corry* last heeft naar Engeland terug te keeren en geenszins om zich bij den admiraal *Dundas* te voegen. De vloot in de Middellandsche zee is, volgens genoemd blad, reeds meer dan voldoende om het noodige te verrigten, en de Britsche marine moet tevens in staat zijn de Russische vloot in de Oostzee, die niet onderdoet voor die in de Zwarte zee, gade te slaan en die opening voor het Russische rijk te sluiten. De zendingen der verschillende Russische koeriers zouden eene gunstige voorstelling der Oostersche kwestie ten doel hebben en tevens moeten dienen om Engeland van zijne bondgenooten te scheiden. — In de City is men niet ongeneigd te gelooven, dat dit artikel van den *Times* zelven, niet vreemd is aan speculatie-belang.

— Een dagblad van Californië behelst het volgende verslag, dat ten bewijze kan strekken voor den snellen vooruitgang van San-Francisco, gedurende de acht laatste jaren:

In 1845 had San-Francisco slechts 150 inwoners; in April 1847, 375, onder deze niet begrepen de daar gevestigde Indianen, en in October daaraanvolgende 800. Bij de verkiezingen van October 1848 waren er 150 stemgeregtigden; in December van hetzelfde jaar 347. In Augustus 1849 klom het getal stembevoegden tot 1519; in Januarij jl. tot 10.000, zijnde de bevolking tot 30,000 zielen aangegroeid.

In Maart 1847 waren er slechts zes schepen in de haven; den 18 Dec. van hetzelfde jaar slechts 4. In Jan., Febr. en Maart 1848 waren er slechts 9 schepen aangekomen, waaronder 4 van de naburige havens Monterye en San-Pedro. In de laatste drie maanden van 1847 beliep de invoer 49,000 doll. en de uitvoer 53,600 doll.

Van 1 Januarij tot 31 October 1852 liepen te San Francisco binnen 827 schepen gezamenlijk aanvoerende 370,345 ton koopmanschappen; terwijl zich in December van het zelfde jaar meer dan 2000 schepen in de havens bevonden. Van 1 Januarij tot 31 October 1852 werden aan regten ontvangen 1,560,842 doll.; per scheepsgelegenheid arriveerden 58,851 en vertrokken 19,575 vreemdelingen.

In September 1848 werd het eerste steenen huis gebouwd, dit was het tweede van dien aard in geheel Opper-Californie.

Gedurende de twee eerste maanden van de ontdekking van het goud, werd te San Francisco voor omtrent 250,000 doll. aan stofgoud aangebragt, hebbende de aanvoer in de twee volgende maanden ongeveer 600,000 doll. bedragen. Thans is het bedrag reeds geklommen tot 5,0000,000 doll. per maand.

De eerste kerk van de Protestantsche eeredienst in Californië werd gebouwd door de Doopsgezinden, en den 5 Aug. 1849 ingewijd. Thans heeft men in Californië achttien kerken, waarvan twee aan de Katholieken en de overige aan de Protestanten behooren.

Op den 1 Januarij ll., had men te San Francisco 5 dag- en 7 weekbladen, 20 bijzondere bankiershuizen, 4 badhuizen, 16 bakkerijen, 17 paruikmakerswinkels, 42 smeden, 9 papierhandelaars, 33 schoenen- en laarzenwinkels, 28 vleeschhouwers, 59 timmerlieden, 62 kleerenkoopers, 9 aardewerk- en glaswinkels, 130 makelaars, 34 drogisten, 9 meubelmagazijnen, 9 handelaars in zijden stoffen, 27 galanteriewinkels, 93 koekbakkers, 6 verhuurders van paarden, 26 modemagazijnen, 26 scheepsschilders, 8 zadelmakers, 9 victualiewinkels, 24 poeliers, 23 kleermakers, 18 behangers, 40 uurwerkmakers en juweliers, omtrent 60 geneesheeren en 150 advocaten.

PARIJS, den 15 Junij.

Eene nieuwe belangrijke daling kenmerkte de beurs van heden, nadat de fondsen in de jongste twee dagen waren gestegen. De artikelen van twee dagbladen *le Constitutionnel* en *le Pays*, beide min of meer in betrekking tot het bewind, hebben daartoe aanleiding gegeven. In bedoelde artikelen zag men of wilde men zien een min of meer oorlogzuchtigen geest, die schrik aanjoeg. Wat *le Pays* betreft, dit blad deed slechts als wenschelijk uitkomen, dat de Duitsche Mogendheden zouden worden opgeroepen om de bezetting van den Donau-vorstendommen door Rusland te beletten, Frankrijk zelf wil in dit feit alleen geen *casus belli* zien. Volgens *le Pays* dus, moet het Duitsch verbond aan Rusland den oorlog verklaren, om die Mogendheid te beletten hare troepen in Moldavië en Wallachije te doen rukken, als Frankrijk en Engeland die bezetting lijdelijk zouden aanzien. In het artikel van den *Constitutionnel* wordt, met logenstraffing van het *Journal de Francfort*, op de stelligste wijze verklaard, dat werkelijk een koerier van Petersburg was afgezonden, doch niet met eenen brief van den Czaar voor den Sultan, maar met eene depêche van graaf *Nesselrode* voor *Reschid*-pacha, in welk stuk de termijn van acht dagen is gesteld tot het geven van een bepaald antwoord op vorst *Mensikoffs* ultimatum. Dat door de Russische Regering eene nota aan al de Mogendheden zou zijn gerigt, wordt door den *Constitutionnel* tegengesproken. Hij zegt dat het Kabinet van Petersburg aan de vertegenwoordigers van Rusland in het buitenland alleen heeft doen toekomen een overzigt van den toestand der Oostersche aangelegenheid, en de heer *de Kisseleff* zou aan den minister van buitenlandsche zaken in Frankrijk eenige zinsneden uit die depêche hebben voorgelezen.

— Ter beurze van heden liep het gerucht dat eene zekere gisting zich heeft geopenbaard te Milaan, alwaar dien ten gevolge verscheidene personen zijn in hechtenis genomen, terwijl Oostenrijksche troepen op de grenzen nabij Tessino zijn zaamgetrokken. De *Moniteur* bevestigt de waarheid dier geruchten.

FRANKFORT, den 13 Junij.

De *Weener Presse* was juist onderrigt toen zij beweerde dat Prins *Mensikoff* zich niet naar Petersburg heeft begeven. Het dagblad *van Petersburg* behelst in zijn nummer van 8 Junij een uittreksel uit het dagblad *van Odessa*, luidende aldus:

»Z. H. de admiraal Prins *Mensikoff*, aide-de-camp generaal, is den 23 Mei, te tien 10 ure des morgens, aan boord van het stoomfregat *Gromonossets*, van Konstantinopel te Odessa aangekomen."

Zoo prins *Mensikoff* zich sedert den 1 of 2 Junij te Petersburg bevond, zou door eerstgemeld blad niet eerst den 8sten zijne aankomst te Odessa werden medegedeeld.

Het schijnt dus dat prins *Mensikoff* sedert zijn vertrek van Konstantinopel, in zijne hoedanigheid van admiraal, de Russische havens der Zwarte Zee heeft bezocht, in plaats van zich, zoo als gemeld werd, naar Petersburg te begeven.

's GRAVENHAGE, den 18 Junij.

De verjaardag van H. M. de Koningin, en te gelijk die van Z. M. den Koning, werden gisteren in deze residentie op eene eenvoudige wijze gevierd. Men weet, dat de meer luisterrijke viering, op 's Konings verlangen, is uitgesteld tot de volgende week, wanneer ook de intogt van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Hendrik* gevierd zal worden. Reeds worden daartoe hier en daar eerepoorten, met toepasselijke opschriften opgerigt. Op vele grachten en pleinen en in vele straten hebben de ingezetenen zich met elkander verstaan, om de versiering en verlichting hunner woningen gelijkmatig te doen geschieden.

Naar men verneemt, zijn door Z. M. voor het gala-diner, van Woensdag aanstaande, ongeveer 230, voor dat van Vrijdag 200, en voor het dejeuner-dansant in het Huis in 't Bosch, op Maandag daaraanvolgende, 300 personen genoodigd.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Woensdag ll., werd voorlezing gedaan van het Koninklijk besluit, waarbij de heer mr. *J. A. Philipse* tot Voorzitter der Kamer is benoemd voor de aanstaande zitting — Voor kennisgeving aangenomen.

De Voorzitter vat vervolgens het woord op en houdt de volgende rede:

Mijne Heeren!

»Het heeft onzen geëerbiedigden Koning behaagd, de Eerste Kamer der Staten-Generaal op nieuw ter vergadering bijeen te roepen, en aan mij is de eervolle onderscheiding te beurt gevallen, om andermaal als Voorzitter dezer vergadering te mogen optreden.

»Bijzonder erkentelijk voor het blijk van vertrouwen, door mij van Z. M. den Koning bij herhaling ontvangen, besef ik tevens niet alleen het gewigtige der betrekking, tot de uitoefening waarvan ik ben geroepen, maar ook de groote verantwoordelijkheid, welke daaruit voor mij zal voortvloeijen.

»Bij het gevoel mijner eigene krachten, zou ik bijna terugdeinzen voor de zwaarte der taak, welke op mijne schouders is gelegd, zoo ik mijne hoop niet vestigde op de ondersteuning van den Almagtige, aan wiens hulp en bijstand tot het volbrengen der op mij rustende verpligtingen ik zóó zeer de behoefte gevoel, en zoo de van u, mijne heeren, reeds vroeger zóó ruimschoot ondervondene blijken van toegevendheid en hulpvaardigheid mij den moed niet gaven, om ook thans weder met vertrouwen op uwe welwillendheid, de taak op mij te nemen.

»Bij vernieuwing, mijne heeren, roep ik met den meesten aandrang uwe welwillende ondersteuning voor mij in; mijne beste pogingen zal ik van mijne zijde aanwenden, om aan mijne nieuwe roeping met eere te beantwoorden, en mij daardoor 's Konings vertrouwen, en uwe achting, waarop ik hoogen prijs stel, waardig te maken.

»Na de zoo veel omvattende gebeurtenissen, welke tijdens en na onze laatste vergadering hebben plaats gehad, gaan wij een belangrijk tijdperk te gemoet, staan ons welligt, zoo als wij gisteren uit 's Konings rede hebben vernomen, gewigtige werkzaamheden te wachten.

»Mogen wij, mijne heeren, al wat aan onze beoordeeling zal worden onderworpen, met gematigdheid en bedaardheid nagaan en onderzoeken.

»Mogen onze beraadslagingen, die ik weder trachten zal geregeld te leiden, getuigen van dien geest van kalmte en beradenheid, welke zoo zeer bevorderlijk zijn tot de rigtige behandeling van staats-aangelegenheden. Mogen zij getuigen van onze zucht, om mede te werken ter behartiging der belangen van het Nederlandsche volk! Mogen zij getuigen van onze gehechtheid aan den Koning, van onze liefde voor het dierbaar Vaderland!

»Gods zegen, mijne Heeren, gij allen wenscht dit met mij, ruste op onze werkzaamheden.

»Het is in die hope, dat ik mijne betrekking van Voorzitter dezer zoo aanzienlijke vergadering verklaar te aanvaarden."

Op voorstel van den heer *Martens van Sevenhoven*, door onderscheidene leden ondersteund, wordt besloten deze rede te doen drukken.

Zijn ingekomen missives van de heeren *van Foreest*, *de Brauw* en *de Jonge van Ellemeet*, daarbij kennis gevende, dat zij hun ontslag nemen, als Leden der Eerste Kamer; de beide eersten ten gevolge hunner verkiezing tot leden der Tweede Kamer, de laatste ten gevolge zijner benoeming tot lid van de Provinciale Staten van Zeeland. — Voor kennisgeving aangenomen.

Van den heer *Paspoort van Grijpskerke*, nieuw benoemd lid der Kamer, de geloofsbrieven als zoodanig zijnde ingekomen, worden deze, ten fine van onderzoek, in handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren *van Sasse van Ysselt*, *van Rhemen van Rhemershuizen* en *de Sitter*.

Die commissie heeft, na gedaan onderzoek, bij monde van den heer *van Sasse van Ysselt* daarvan rapport uitgebragt en op grond, dat al de door den benoemde ingediende stukken in volkomen orde waren bevonden, tot zijne toelating geadviseerd.

Dien overeenkomstig besloten zijnde, wordt de heer *Paspoort van Grijpskerke*, door den griffier in de zaal geleid en neemt hij als lid der Kamer zitting.

Worden voorgelezen de Koninklijke besluiten: betreffende: 1. het niet-aannemen van het verzocht ontslag door de ministers van kolonien, marine en oorlog, en hunne bevestiging in die betrekkingen; 2. de ontbinding der Tweede Kamer, en 3. de bijeenroeping der beide Kamers. — Voor kennisgeving aangenomen.

De Voorzitter herinnert, dat in de zitting van 20 April ll., ten fine van onderzoek, naar de afdeelingen waren verzonden eenige ontwerpen van wet, door de (thans ontbondene) Tweede Kamer aangenomen. Hij stelt voor, in de zitting van morgen te beslissen, of de afdeelingen, waarin de Kamer zich straks zal verdeelen, zich met het onderzoek dier wets-ontwerpen zullen bezig houden.

De heer *van Dam van Isselt* vraagt, of er bij den Voorzitter eene bepaalde reden bestaat, om deze vraag eerst morgen te doen beslissen. Anders zou misschien de Vergadering van meening kunnen zijn, de vraag reeds heden te beslissen.

De Voorzitter meent met zijn voorstel te hebben gehandeld in den geest der Kamer. Mogt de Vergadering evenwel van gevoelen zijn, dat de beslissing heden zal geschieden, dan zal hij zich daartegen niet verzetten.

Den heer *van Rijckevorsel* komt het voor, dat het voorstel, zoo als het door den Voorzitter gedaan is, juist is, ook daarom, om dat er op het oogenblik geen lid van het ministerie in de vergadering tegenwoordig is, en zoodanig lid welligt de meening der Regering omtrent het onderwerpelijke punt zou verlangen kenbaar te maken. Hij meent, dat het goed is, de kwestie die nog al belangrijk is, niet heden te beslissen.

Bij het bestaand verschil van gevoelen stelt de Voorzitter voor, bij hoofdelijke stemming uit te maken, of de vraag heden zal worden beslist.

De heer *van Dam van Isselt* wil gaarne zijn denkbeeld terug trekken, en is bereid de beslissing tot morgen uit te stellen. Hij geeft dus in overweging daarover geene stemming te houden. Dienvolgens wordt overeenkomstig het voorstel van den Voorzitter besloten. Ingevolge art. 70 van het reglement van orde, worden door den Voorzitter op nieuw ter tafel gebragt onderscheidene verzoekschriften in de zitting van 20 April ll. ingekomen, doch waarop de Kamer, ten gevolge der sluiting van de zitting, nog geen besluit heeft kunnen nemen. Op het voorstel van den Voorzitter, worden die alsnog verzonden naar

eene commissie voor de verzoekschriften, waartoe hij, voor deze buitengewone zitting benoemt, de heeren: *van Dam van Isselt*, *van den Dries*, *van Wiel*, *Insinger* en *van der Lek de Clercq*.

Voorts worden door den Voorzitter tot leden der gemengde commissie voor de stenographie benoemd, de heeren: *van Rijckevorsel*, *'t Hooft* en *Bosch van Drakestein*.

Wordt besloten in de volgende vergadering over te gaan tot de benoeming van een lid voor de huishoudelijke commissie der Kamer, in de plaats van den heer *de Brauw*.

Nog wordt besloten Zr. Ms. troonrede met een adres te beantwoorden.

Eindelijk wordt overgegaan tot de zamenstelling der afdeelingen, zullende na afloop daarvan, de leden zich in de vertrekken der sectien begeven, tot het benoemen der voorzitters en onder-voorzitters van de afdeelingen en van de leden der commissie tot het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede.

Hierna gaat de vergadering uiteen.

In de zitting van gisteren is het ontwerp van een adres van antwoord op 's Konings aanspraak ter tafel gebragt. De Vergadering heeft besloten, hetzelve alleen voor de leden te doen drukken, en naar de afdeelingen te verzenden.

In de zitting van heden heeft de commissie, belast met het opmaken van een adres van antwoord op de troonrede, haar ontwerp, gelijk het door haar werd gewijzigd naar aanleiding van de daarop door de afdeelingen gemaakte aanmerkingen, ter tafel gebragt. De Vergadering heeft beslist dat de beraadslagingen over dat ontwerp zullen plaats hebben op aanstaanden Maandag den 20 Junij, aan te vangen des voormiddags ten elf ure.

De commissie voor de verzoekschriften heeft in deze zitting eenige verslagen uitgebragt op in het vorig zittingjaar ingekomen adressen, met welker conclusien de Kamer zich achtereenvolgens vereenigd heeft.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag hebben de daartoe benoemde commissien verslag gedaan omtrent de in hare handen gestelde geloofsbrieven van de verkozen leden. Ten aanzien van het overgroote aantal der gekozen leden zijn volstrekt geene bedenkingen gerezen. Omtrent enkele werden bezwaren in het midden gebragt; echter niet van dien aard, dat de commissien tot de conclusie konden komen, dat die leden niet moesten worden toegelaten. Het waren meestal informaliteiten, die echter geen den minsten invloed uitoefenden op de verkregene volstrekte meerderheid van stemmen. Alleen met betrekking tot de verkiezingen in het kiesdistrict Dordrecht heeft de commissie voorgesteld, dat, op grond van het gebeurde in het onderdistrict Hendrik-Ido-Ambacht, (waar zich het stembureau onwettig zou hebben geconstitueerd), werd geconcludeerd tot het verzoek om inlichtingen aan den minister van binnenl. zaken, ten einde de Kamer zou kunnen beoordeelen, of ook die informaliteit invloed zou hebben kunnen uitoefenen op het erlangen van de volstrekte meerderheid.

Voor het overige is door den heer *van Goltstein* de wettigheid der verkiezingen te Almelo betwijfeld, op grond van het gebeurde te Tubbergen. Zijn voorstel strekte insgelijks tot uitstel der toelating tot na het bekomen van de vereischte inlichtingen. Nadat de commissie dit voorstel had bestreden, heeft de voorsteller nadere inlichtingen gevraagd van den tegenwoordig zijnden minister van justitie, die verklaarde, dat regtsingang was verleend tegen den burgemeester en twee leden van het stembureau, doch dat het aldaar plaats gehad hebbende mede geen invloed had uitgeoefend op de verkregene volstrekte meerderheid. Uit dien hoofde zijn dan ook de beide leden uit dat district toegelaten.

De minister van binnenlandsche zaken, later mede ter vergadering aanwezig, heeft aangaande de zaak van Hendrik-Ido-Ambacht verklaard, nog niet in het bezit te zijn der officiële mededeeling, ter beantwoording van de vraag, of het daar gebeurde invloed zou hebben kunnen uitoefenen op het erlangen van de volstrekte meerderheid, en is alzoo besloten, nadere inlichtingen van den minister in te wachten.

En zijn alzoo toegelaten als leden der Kamer al de verkozenen tot dus verre, met uitzondering van de heeren *van der Poel* en *Sander*; terwijl de heer *Thorbecke*, tegen wiens verkiezing geen bezwaar was, eerst zal kunnen zitting nemen, na aflegging van de eeden bij de Grondwet voorgeschreven.

Daarna is de Kamer overgegaan tot het verkiezen van drie candidaten voor het voorzitterschap, en zijn verkozen: tot eersten candidaat, bij de eerste stemming de heer *Boreel van Hogelanden*, die 48 stemmen bekwam, terwijl op den heer *Groen* 9 stemmen waren uitgebragt; tot tweeden candidaat bij de vierde stemming de heer *Gevers van Endegeest* met 30 stemmen, terwijl de heer *Groen* 28 stemmen bekwam; tot derden candidaat bij de eerste stemming de heer *Luyben*.

De Kamer is daarna gescheiden.

— Het comité van defensie heeft, bij het hervatten van zijne werkzaamheden, dezer dagen, tot president herkozen den luit.-generaal baron *Nepveu*, en tot vice-president benoemd den luit.-generaal *Seelig*.

— Als eene bijzonderheid bij de tegenwoordige gewigtige Oostersche kwestie wordt uit Konstantinopel geschreven, dat bij het vertrek van het Russische gezantschap uit die stad de onderdanen van Rusland waarschijnlijk onder de bescherming van het Nederlandsche gezantschap geplaatst zijn. Men herinnert zich, dat dit vroeger ook het geval is geweest, tijdens het gezantschap van den onlangs overleden baron *van Zuylen van Nyevelt*.

— Donderdag morgen ten 5 ure is de tweede kabel voor den internationalen onderzeeschen telegraaf tusschen Nederland en Engeland van Oxfordness verzonden en gisteren morgen per stoomboot voor Scheveningen aangebragt.

De Nederlandsche Rijks-telegraaf heeft zich thans reeds met ruim 420 plaatsen in verband gesteld, gelegen in: Belgie, Beijeren, Frankrijk, Groot-Brittannie, Hanover, de Oostenrijksche Staten, Pruisen, Saksen, Sardinie, Toskane, Wurtemberg en Zwitserland.

BREDA, den 15 Junij.

Wij hebben aan de liefhebbers en voorstanders der schoone kunsten een aangenaam berigt mede te deelen. Op bekomen vergunning van hooger hand zal, ten behoeve der nagelaten hoogbejaarde weduwe van den vermaarden kunstschilder *M. Schouman*, die de laatste jaren zijns levens in onze stad doorbragt en algemeen zoo van wege zijn talent als beminnelijk karakter, geacht werd, eene openbare loterij gehouden worden van al de door dien kunstschilder nagelaten kunstvoorwerpen.

Deze kunstvoorwerpen toch bestaan uit niet minder dan ruim zeventig *schilderijen*, waaronder, behalve verscheiden stukken van den heer *Schouman* zelven, een kapitaal stuk van *D. Teniers*, bekend onder den naam van *de Alchimist*, voorts uit meer dan 1400 *schetsen*, *teekeningen*, *koper-*, *ets-* en *lithographische platen* enz. De loterij zal bestaan uit 1500 Nommers en even zoo vele prijzen; de prijs van ieder lot is bepaald op *f* 5, terwijl de loterij in de maand November aanstaande zal gehouden worden.

Naar wij voorts vernemen zal zoowel als hier later in eenige onzer voornaamste steden de gelegenheid gegeven worden om de voornaamste der te verloten stukken, bij wijze van tentoonstelling, te bezigtigen. Bij ieder lot wordt eene naamlijst der te verloten voorwerpen afgegeven, waaruit men den rijken schat der verzameling kan nagaan.

Wij vleijen ons dat deze onderneming eenen onverdeelden bijval zal te beurt vallen, en dat ieder gaarne er aan zal willen deelnemen, ten blijke zijner achting en hulde aan de verdiensten eens zoo achtenswaardigen vaderlandschen kunstenaars als de heer *M. Schouman* was, en tevens om zich de gelegenheid te verschaffen van welligt in het bezit van een kostbaar kunstvoorwerp te komen, in alle geval de waarde van zijn lot in eene fraaije plaat of teekening terugbekomt.

LEYDEN, den 16 Junij.

Heden morgen werd de 87ste Jaarlijksche Algemeene Vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde alhier, in het gebouw van de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, op de Ruïne, gehouden.

De voorzitter, dr. *J. L. F. Janssen*, opende de vergadering met eene sierlijke rede, in welke de spreker den toestand en de lotgevallen der maatschappij in het afgeloopen jaar vermeldde.

Op de prijsvraag: Eene geschiedenis van de kloosters en Abdijen in Holland en Zeeland, in de vorige jaarlijksche vergadering een antwoord bekroond zijnde van den WelEerw. ZeerGel. Heer *R. C. H. Römer*, th. dr. en predikant te Deil, bij Tiel, werd door den voorzitter aan dien Heer de gouden eerepenning met eene gepaste toespraak uitgereikt. Vervolgens werden verkozen tot binnenlandsche leden:

De heeren: Mr. *C. H. B. Boot*, officier van justitie, te Amsterdam; *J. Brester Az.*, te Amsterdam; mr. *I. J. L. van der Brugghen*, voorzitter der regtbank, te Nijmegen; mr. *A. Deketh*, advt.-gen. bij den Hoogen Raad, te 's Gravenhage; mr. *H. A. von Dijk*, referendaris bij het ministerie van buitenl. zaken te 's Gravenhage; dr. *J. W. Elink Sterk*, rector van het gymnas. te Arnhem; *P. A. de Genestet*, Remonstrantsch predikant te Delft; *S. J. de Rusver-neman*, th. dr. en rustend Herv. predikant te Harderwijk; mr. *J. A. van der Heim van Duivendyke*, curator der Leydsche Hoogeschool, te 's Gravenhage; mr. *A. C. van Heusde*, referendaris bij het ministerie van binnenl. zaken te 's Gravenhage; *J. Honig Jz.* Jr., te Zaandijk; *J. P. de Keyser*, Herv. predikant te Arnhem; *J. C. Kinderman*, Luth. predikant te Doetichem; mr. *H. Provó Kluit*, burgemeester te Amsterdam; *J. H. van Lennep*, te Amsterdam; *K. N. Meppen*, Luth. pred. te 's Gravenhage; *H. M. C. van Oosterzee*, Herv. pred. te Oirschot; dr. *J. J. Prins*, Herv. pred. te Rotterdam; *L. M. Susanna*, administrateur van 's Rijks museum van natuurl. historie te Leyden; mr. *J. S. Vernède*, advt.-fiscaal bij het hoog militair geregtshof te Utrecht; *J. H. de Zwaan*, adjunct-chartermeester aan het rijks archief te 's Gravenhage.

Als prijsvragen zijn uitgeschreven:

Uit de vakken van *Taal- en Letterkunde:*

Eene naauwkeurige en in alphabetische orde gerangschikte opgave en taalkundige beoordeeling van Woorden en Spreekwijze, die sedert de tweede helft der XVIII eeuw in onze taal te regt of te onregt ingang hebben verkregen.

(Men vergelijke de *Lijst van Woorden*, van wege de Maatschappij uitgegeven door prof. *Siegenbeek*, in 1847.)

Uit de vakken van *Geschied- en Oudheidkunde:*

Een handboek van de Diplomatiek (*Charter- en Handschriftkunde*) *voor Nederland ingerigt.*

De Vergadering werd met een vriendschappelijken maaltijd in het locaal *de Vink*, in de nabijheid der stad, besloten.

MEPPEL, den 16 Junij.

Gisteren is door den raad der gemeente, op voorstel van het dagelijksch bestuur, met algemeene stemmen besloten, geene kosten van vestiging, onderhoud, vervanging en transport te betalen van personen, wier onderstands domicilie wel in de gemeente is, doch die, elders bedelende gevonden, ten gevolge van een regterlijk vonnis naar een bedelaars-gesticht der maatschappij van weldadigheid zijn verwezen, en wel op grond, dat zoodanige kosten voortspruiten uit 's rijks wetten. Door den raad is mede besloten, om, zoo van wege de provincie eenen straatweg van Beilen tot den Ruinerdijk wordt gelegd eene subsidie van *f* 5000, en bij eventuelen aanleg van eenen weg van hier naar Hoogeveen, met een zijtak naar de Dedemsvaart, daarvoor *f* 4000 te verleenen, onder voorbehoud de eerste som niet te betalen, wanneer aan de daarstelling van den laatsten weg geen gevolg wordt gegeven.

GRONINGEN, den 17 Junij.

Men verneemt van goederhand, dat in het begin der maand Augustus aanst. hier ter stede de algemeene vergadering voor dit jaar zal worden gehouden door de leden van de broederschap der notarissen in Nederland, welke vereeniging zich ten doel stelt, om zoo door gepaste middelen het belang der leden en de hunner weduwen en weezen, als door onderlinge zamenwerking de eer en kennis van het notarisambt te bevorderen. Deze nuttige inrigting, waarvan het hoofdbestuur te Amsterdam gevestigd is, heeft haren oorsprong te danken aan het edele denkbeeld en den onvermoeiden ijver van den heer *Bruno Tideman*, notaris te Amsterdam, en werd opgerigt ten tijde der ontbinding van de voormalige kamers van notarissen in het jaar 1848, en is ook later door Z. M. den Koning als zedelijk ligchaam erkend.

Zij telt reeds ruim 400 leden, en een aantal weduwen, weezen en ambtsbroeders genieten uit het door haar opgerigte fonds reeds aanzienlijke ondersteuning. Dank worde daarvoor den oprigter zoo door de notarissen als door de maatschappij toegebragt. Wij hopen, dat onze stad met eene talrijke opkomst tot deze vergadering moge worden vereerd.

— In den kruidtuin onzer Hoogeschool zal dit jaar eene groote *Agava* of zoogenaamde *honderdjarige Aloë* (*Agava Americana*) bloeijen. Hoewel dit hier meer gezien is, blijft de groeikracht van dat gewas toch altoos hoogst opmerkenswaardig. De zich vormende bloemsteng verlengt zich door elkander thans een palm in de 24 uren; maar de hoogte, die de steng moet bereiken, is zoo groot, dat het toch ligt nog eene maand kan duren, eer de eerste bloemen openkomen. Na de bloeijing sterft de plant, doch er zijn natuurlijk nog verscheiden jongere planten van de zelfde soort in den Hortus aanwezig, daar zij zich van de uitloopers uit den wortel gemakkelijk vermeerdert.

— De te dezer stede voorgenomen en tegen September aanstaande aangekondigde tentoonstelling van wege het departement Groningen der maatschappij van nijverheid, zal uit hoofde van het al te gering aantal van ingekomen voorwerpen geen plaats hebben.

WORKUM, den 17 Junij.

Heden middag ten 2 ure werd alhier van de scheepstimmerwerf van den heer *T. A. Visser*, met het beste gevolg te water gelaten het kofschip genaamd *Maria van Amsterdam*, groot p. m. 70 lasten, voor rekening van en gevoerd te worden door kapt. *W. A. Hendriks*, van Amsterdam. Zeer hoog wordt de solide bouworde van gemeld schip, zoomede de vorm door deskundigen geroemd, zoodat men daaruit eene aanbeveling voor den bouwmeester mag verwachten.

LEEUWARDEN, den 20 Junij.

De verjaardag van H. M. de Koningin tevens bestemd, om dien van Z. M. den Koning feestelijk te herdenken, is jl. Vrijdag alhier gevierd geworden door het uitsteken van de nationale en oranje vlaggen uit de openbare en vele bijzondere gebouwen, het luiden der klokken, het bespelen van het carillon, het houden eener groote parade door de stedelijke schutterij en het garnizoen. Des namiddags werd door den heer Commissaris des Konings een diner aan de hooge civiele en militaire autoriteiten te dezer stede gegeven, waarbij zich de muzijk der stedelijke schutterij bij tusschenpoozen, deed hooren. 's Avonds vermaakten zich velen met het afsteken van onschadelijke vuurwerken, op het daartoe aangewezen plein voor het paleis van justitie, terwijl in den stads tuin almede bij harmonie-muzijk een fraai vuurwerk werd afgestoken, waartoe echter, ondanks den overheerlijken avond, die, als 't ware, nog meer tot een bezoek van den schoonen tuin uitlokte, al wederom geen groot publiek was opgekomen.

Een treurig voorval, dat niet naliet, op alle ingezetenen eenen diepen indruk te maken, had intusschen in den loop van dezen dag plaats. De heer *P. van Pommeren*, majoor bij het 1ste bat. van het 7de reg. infanterie, alhier in garnizoen, was, na afloop der parade, die hij als hoofd-officier had gekommandeerd, pas van zijn paard afgestegen, toen hij, zich willende verwijderen, bij het achterhuis van den heer mr. *van Boelens* door eene beroerte werd getroffen en oogenblikkelijk nederzeeg. Hij werd terstond gemeld huis binnengebragt en geneeskundig behandeld, doch alle pogingen, om de levensgeesten weder op te wekken bleven vruchteloos. De overledene was Ridder der Militaire Willems Orde 4de klasse, en versierd met het Metalen Kruis en den Gouden Gesp voor eervolle 30-jarige dienst als officier en bekleedde den majoorsrang nog slechts weinige maanden. Na den slag van Waterloo wegens zijne betoonde dapperheid, tot officier bevorderd, waren het ook later alleen zijne verdiensten, die hem onderscheiding en promotie verschaften. Zijn dood is niet alleen voor zijne weduwe en kinderen, maar ook voor het leger en allen, die met hem omgingen, een waar verlies.

De ter aardebestelling van het stoffelijk overschot van den heer *van Pommeren* had heden ochtend ten 8 ure plaats. De lijkstoet was volgenderwijze zamengesteld: 1°. een peloton kavallerie, tot opening van den trein; 2°. de tamboers van het garnizoen; 3°. de muzijk der stedelijke schutterij; 4°. een gewapend detachement infanterie; 5°. twee boden; 6°. het lijk, gedragen door onder-officieren met de slippendragers, zijnde de heeren: *J. J. Salverda*, majoor bij de stedelijke schutterij, *H. Bernelot Moens*, majoor, provinciaal-adjudant van Friesland, *T. H. W.* baron *van Asbeck* en *J. Hora Adema*, militie-commissarissen in deze provincie; 7°. de betrekkingen van den overledene; 8°. het paard van den overledene, aan de hand geleid; 9°. civiele en militaire autoriteiten, waaronder de heeren Commissaris des Konings en Burgemeester; 10°., 11°., 12°. en 13°., heeren officieren van het garnizoen en van de stedelijke schutterij; 14°. eenige vrienden van den overledene, die verzocht hadden zich aan den trein te sluiten; 15°. het geheele garnizoen, ongewapend en 16°. een peloton kavallerie tot sluiting van den trein. Van tijd tot tijd werden treurmarschen aangeheven door het corps muzijkanten der stedelijke schutterij, dat zich, bij gebrek aan eenige muzijk bij het garnizoen alhier, daartoe wel had willen leenen. Bij het graf gekomen, werd door den heer *W. J. Knoop*, majoor bij het 4de bat. 7de reg. infanterie, alhier in garnizoen, eene rede gehouden, waarin hij na de deugden en verdiensten van zijnen overleden wapenbroeder, als mensch en als krijgsman op treffende wijze te hebben herdacht, het verlies schetste dat door dit afsterven aan de maatschappij, maar inzonderheid aan het leger was toegebragt. Diepen indruk maakte deze rede op alle omstanders, en innig bewogen keerden velen huiswaarts.

— De overwinning, 38 jaren geleden, in de velden van Waterloo op het Fransche leger bevochten, werd jl. Zaturdag met het houden eener parade door het garnizoen en het uitsteken der nationale vlag uit enkele publieke en particuliere gebouwen gevierd, terwijl zij gisteren in de kerken der onderscheidene Godsdienstige gezindheden binnen deze stad, plegtig is herdacht geworden.

— Bij de verkiezing van een lid der Provinciale Staten in het hoofdkiesdistrict Sneek, in plaats van den heer *S. Poppes*, die als zoodanig heeft bedankt, zijn ingekomen 562 stembriefjes waarvan 4 van onwaarde. Gekozen is de heer *H. Brandenburgh* te Workum, met 333 stemmen. Verder waren uitgebragt op de heeren: jhr. mr. *C. L. v. Beijma thoe Kingma* 138, *J. G. Heuveldop* 28 en mr. *Jan v. d. Veen* 22 stemmen, en enkele stemmen op onderscheidene andere personen.

— Den 15 dezer is te Harlingen in de Haven drijvende gevonden, het lijkje van een pasgeboren kind van het mannelijk geslacht, dat in een wollen deken was gewikkeld en reeds in eenen ver gevorderden graad van ontbinding verkeerde. Na herwaarts te zijn overgebragt, is het den volgenden avond aan het Paleis van Justitie geregtelijk geschouwd door de heeren *J. Baert de la Faille* med. doctor en *M. B. Vos*, chirurgijn en vroedmeester. De justitie doet ijverige nasporingen, om de moeder van het kind te ontdekken.

— Van Roordahuizum wordt van den 18 dezer gemeld:

Als eene zeldzaamheid kunnen wij van hier berigten, dat twee onzer dorpsgenooten *Johannes J. de Vries* en *Sjoukje Dirks*, te zamen 150 jaren oud zijnde, waarvan hij 77 en zij 73 jaren telt, op heden door den band des huwelijks zijn vereenigd.

Weduwnaar en weduwe zijnde, wordt deze hunne trouwplegtigheid te meer bijzonder als men bedenkt, dat het met hem 51 jaren geleden was, toen hij zijn eerste huwelijk sloot hetwelk 49 jaren bestaan heeft, waaruit hem 2 kinderen en 14 kleinkinderen nog over zijn en, dat zij voor 53 jaren de eerste maal in het huwelijk trad en 47 jaren getrouwd mogt zijn, bezittende zij nog 8 kinderen, 30 klein-kinderen en 3 achter-klein-kinderen.

Ofschoon het getal hunner jaren hoog geklommen is, ja die der grijsheid zijn, zoo drukt hun de last derzelve maar zeer gering en zijn zij nog vol levenslust.

— Bij Kon. besluit van den 13 dezer, is o. a. pensioen verleend aan mr. *P. P. van Bosse*, oud-minister van finantien, ad *f* 4000 en aan *E. B. ter Veen*, wed. van *J. P. M. Deel*, in leven gepensioneerd ontvanger der directe belastingen en accijnsen ad *f* 59.

— Wij herinneren onze lezers dat op den 30 dezer, de laatste termijn verstreken is waarop de muntbiljetten van *f* 1000 en *f* 500, uitgegeven krachtens de wet van 17 September 1849, nog bij betalingen aan de schatkist worden aangenomen.

— Daar de officieren der kavallerie verpligt zijn, zich steeds in het paardrijden te oefenen, is van Gouvernementswege bepaald, dat de officieren van dat wapen, in uniform te paard zijnde, even als op 's Rijks straatwegen, ten allen tijde vrijdom van tol op alle andere bevloerde wegen (kunstwegen), zullen hebben, onverschillig of zulks al dan niet in de reglementen op het heffen van tol voor het gebruik van die wegen is bepaald.

— Den 12 Junij is te 's Hage overleden de heer jhr. mr. *J. C. de Jonge*, ridder der orde van den Ned. Leeuw, en der Russische orde van St. Anna 2de kl., Staatsraad in buitengewone dienst, Rijks Archivarius, Wethouder aldaar.

Zijne geschriften zijn met lof bekend, vooral zijn beroemd hoofdwerk: *Geschiedenis van Neêrlands Zeewezen*, terwijl nog onlangs een doorwrocht werk over de vroegere betrekkingen tusschen Nederland en Venetië van hem verscheen. Zijn afsterven wordt zeer betreurd.

— Bij de den 17 dezer te Amsterdam plaats gehad hebbende verkiezing van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, zijn van de 1722 geldige stemmen 816 op den heer *G. graaf Schimmelpenninck*, 650 op den heer mr. *J. Heemskerk Bz.* en 247 op den heer mr. *H. J. Koenen* uitgebragt; zoodat niemand de volstrekte meerderheid hebbende verkregen, eene herstemming zal moeten plaats hebben tusschen de heeren *Schimmelpenninck* en *Heemskerk*.

— Te 's Hage is tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gekozen de heer *J. C. Rijk*, met 837 van de 1842 uitgebragte geldige stemmen.

— Onder de veelsoortige uitvindingen behoort die van den banketbakker *Meurisse*, te Antwerpen, om in weinige minuten 4 soorten van ijs te vervaardigen. Het ijs zal daardoor belangrijk in prijs dalen.

— Z. M. de Koning heeft aan de heeren *Wolterbeek* en *Verster*, opgedragen de inrigting te Hunninge (Frankrijk) in oogenschouw te nemen, ten einde de piscicultuur te bestuderen, en zulks voor rekening van Zr. Ms. eigen fondsen.

— Uit de *Nederlander* ontleenen wij het volgende: Men zal zich herinneren, dat voor eenigen tijd door Z. M. eene commissie benoemd is, om voorlichting te bekomen, welke de beste middelen zijn te achten, waardoor meer kennis zou kunnen verspreid worden in zake van den landbouw. Die commissie, zamengesteld uit de heeren: *van den Bosch*, te Wilhelminadorp, *Gevers van Endegeest*, te Leyden, *Mulder*, te Utrecht, en *Simons*, te Delft, was ten taak gesteld de verspreiding van landbouwkennis in het bijzonder op de dorpen zelven te bevorderen. Onlangs heeft deze commissie aan Z. M. haar verslag ingediend, en is de inhoud daarvan door den Koning aangenomen. Dientengevolge zullen er eenige dorpen in het vaderland worden aangewezen, waar heen vanwege Z. M. in persoon deskundigen zullen gerigt worden, die aldaar op het voetspoor van Engeland, Schotland, Saxen en andere landen, des winters-avonds eenen cursus zullen houden over de beginselen van den landbouw.

Wij mogen niet anders dan dit plan ten sterkste toejuichen, daar het, met beleid uitgevoerd, nut moet stichten en Z. M. er de beste vruchten van mag verwachten. Elk een toch die weet, hoeveel er nog aan die bron van stoffelijke welvaart in Nederland, in vergelijking met sommige andere landen, ontbreekt, zal ongetwijfeld den Koning voor dit vernieuwd blijk van belangstelling in de welvaart des lands dankbaar zijn.

— Blijkens de jongste berigten uit Curaçao, loopende tot 23 April jl., heeft de gouverneur van Suriname eene commissie benoemd, om te onderzoeken het ontwerp van kolonisatie door Zwitsers, en daarvan verslag te geven, naar aanleiding van een door den Nederl. consul te Genève ingediend ontwerp dienaangaande. — Van de plantagien te Coronie waren weder een groot aantal slaven ontloopen, die de wijk hadden genomen naar Britsch Guyana.

Het Bestuur der Christelijke Naai- en Breischool alhier, geeft bij deze kennis, dat thans op dezelve niet alleen het Linnennaaijen, Breiden enz., maar ook het Wollennaaijen wordt onderwezen. Het beveelt daarin deze Inrigting, sedert twee jaren hier gevestigd, in de aandacht der Ouders en Voogden, die hunne Kinderen of Pupillen hierin grondig willen laten onderrigten, en belang stellen in eene Godsdienstige opleiding. Terwijl het Bestuur zorg zal dragen voor eene prompte en civiele behandeling, hoopt het voortdurend met werk begunstigd te worden.

Sneek, den 20 Junij 1853. T. FOCKENS.

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den negenden Junij 1853 (naar vereisch geregistreerd), is de scheiding van tafel en bed met al de gevolgen daaraan bij de wet verbonden, uitgesproken tusschen BENS GOSSES SCHIPPER, zonder beroep, Huisvrouw van RINSE DIRKS VAN VLIET, wonende te Harlingen, als eischerse en evengemelden RINSE DIRKS VAN VLIET, Gestkooper te Harlingen, als gedaagde.

Geschiedende deze aankondiging volgens art. 811 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

Voor Extract Conform,
De Procureur der Eischerse,
R. ATTEMA.

*** Ondertrouwd:
Oldeboorn, den 19 Junij 1853.
G. BOSCHLOO, *Candidaat-Notaris*, en MARTHA J. KOOPMANS.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 15 Junij 1853.
J. T. DE HAAN F.J.z., en G. J. DE VRIES.

*** Getrouwd:
Groningen, 15 Junij 1853.
L. R. DE LA LANDE CREMER, en P. KRAUS.
Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste van een' ZOON, TETJE K. TACONIS, Echtgenoot van JAN RINKES Jr.
Joure, den 14 Junij 1853.

*** Heden beviel van twee DOCHTERS, JANTJE VISSER, geliefde Echtgenoote van
Lemmer, den 15 Junij 1853. H. W. BRANDSMA.

*** Heden beviel door Gods goedheid van een' welgeschapen ZOON F. A. OOSTRINGA, geliefde Echtgenoot van
St. Anna-Parochie, den 16 Junij 1853. A. P. WASSENAAR.

*** Heden nademiddag te twee ure overleed tot mijne en onzer Kinderen diepe droefheid, mijne geliefde Echtgenoot IDS HESSELS BIERMA, in leven Landbouwer alhier, in den ouderdom van ruim 56 jaren.
Aalzum, den 11 Junij 1853.
S. D. DIJKSTRA, Wed. I. H. BIERMA.

*** Het Kind, over wiens geboorte wij ons Vrijdag den 10 dezer, mogten verblijden, werd ons heden door den dood ontrukt.
Pietersbierum, den 13 Junij 1853.
P. C. LOURENSZ.
L. HIBMA.

*** Heden morgen 5½ ure, ontsliep zacht en kalm na een smartelijk lijden van bijna 8 maanden mijn waarde Echtgenoot L. RIMKEMA, in den ouderdom van bijna 72 jaren in leven Stads Om- en Oproeper alhier.
Harlingen, den 13 Junij 1853. S. VENEMA.

*** Heden avond te vijf ure heeft het den almagtigen God behaagd, na eene ongesteldheid van vier dagen van mijne zijde weg te nemen mijn waarde Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Vader JAN RENDERTS TALSMA, in leven Grutter en Landbouwer, in den ouderdom van ruim 65 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van 33 jaren. Zwaar treft mij met mijne Kinderen deze gevoelige slag des levens, doch wenschen echter met Christelijke gelatenheid te berusten.
Birdaard, den 14 Junij 1853.
D. L. WASSENAAR, Wed. J. R. TALSMA.
Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

IRNSUM, den 15 Junij 1853. Na eene ongesteldheid, die reeds eenigen tijd haar einde had doen voorzien, overleed heden nog onverwacht, in den ouderdom van ruim 63 jaren, RICHTJE JANS DE GROOT, Weduwe IJNSE TJEERDS OETSMA.

*** Heden overleed na eene langdurige sukkeling in den ouderdom van 50 jaren en 4 maanden, mijne waarde Echtgenoote en mijner Kinderen zorgdragende Moeder AALTJE VAN DER ZEEF, na eene echtvereeniging van ruim 24 jaren.
Leeuwarden, den 17 Junij 1853. L. F. v. DIJK.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden morgen ten 2 uur trof mij en mijne 11 Kinderen en 4 Behuwdkinderen den allergevoeligsten slag, mijne beminde Echtgenoote MENTHA CAROLINA SLUITERMAN, met wie ik 36 jaren gelukkig door den echt ben vereenigd geweest, overleed na eene zeer korte ongesteldheid, den ouderdom van bijna 59 jaren bereikt hebbende. — Hoewel ons allen in diepe droefheid achterlatende, wenschen wij Gode te zwijgen, wiens doen immer wijsheid is en liefde.
Bergum, den 17 Junij 1853.
S. DOUMA.
Mede namens mijne Kinderen en Behuwdkinderen.

*** Op den 17 Junij 1853 is te Leeuwarden overleden de Heer Mr. EVERT BOORDA, in den ouderdom van bijna 86 jaren.

*** Den 17 Junij 1853, overleed te Hollum op Ameland, zeer onverwacht mijn oudste Zoon, IDS VAN KLEFFENS, in den ouderdom van ruim 46 jaren.
Morra, den 19 Junij 1853.
J. I. VAN EIZENGA.
Wed. P. T. VAN KLEFFENS.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden stierf, na een smartelijk lijden, onze lieve ANNA MARIA.
Leeuwarden, den 18 Junij 1853.
A. O. SWALUË ASMAN.
G. A. ASMAN — DE HAAS.
Eenige kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 14 tot en met den 20 Junij 1853 aangegeven: 10 Geboren, 14 Overleden, Gehuwd 3 paren.

STAAT van de MIDDELPRIJZEN der *Granen* en andere *Objecten* welke gedurende de eerste helft der maand Junij 1853, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe,..	Witte....	*f* 7.15	de Mudde.	Boter,..........		*f* 0.86	het pond.
	Roode..	» 0.00	» »				
				Vleesch	Koe.....	» 0.40	» »
Rogge,...........		» 7.20	» »		Kalfs..	» 0.00	» »
Gerst,...	Vroege...	» 0.00	» »		Schapen.	» 0.40	» »
	Late.....	» 5.15	» »	Varkens vleesch	Versch...	» 0.56	» »
Boekweit,.........		» 7.20	» »		Gerookt..	» 0.65	» »
Haver,............		» 3.10	» »	Aardappelen	Vroege...	» 0.00	de Mudde.
Witte Boonen,.....		» 12.25	» »		Late.....	» 3.00	» »
Erwten,..	Witte....	» 0.00	» »	Zaad	Kool....	» 12.00	» »
	Groene..	» 9.25	» »		Raap....	» 0.00	» »
	Graauwe.	» 10.25	» »		Lijn....	» 10.00	» »

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden, den 1 Junij 1853.
De Burgemeester,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.

Opgave der Prijzen en Aanvoer van *BOTER en KAAS*, den 17 Junij 1853 aan de Stadswaag te Leeuwarden.

PRIJS: Boter, *f* 33.75. AANVOER: 1341/4, 284/8 en 178/16 vaten.
» Kaas, - 18.50 à *f* 26. » 19,343 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 18 Junij 1853.

NEDERLAND.

Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{1}{8}$	$63\frac{1}{4}$	$63\frac{1}{8}$
Dito dito...	3 »	$76\frac{1}{4}$		
Dito dito ...	4 »	$94\frac{3}{4}$	$94\frac{7}{8}$	$94\frac{3}{4}$
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »	94		
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »			

FRANKRIJK.

Obligatien.... 3 pCt.

RUSLAND.

Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5 pCt.	$108\frac{3}{8}$
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »	$107\frac{7}{8}$
Dito bij dito..	4 »	
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$ »	

SPANJE.

Obligatien.....	1 pCt.	$22\frac{15}{16}$	$23\frac{1}{16}$	23
»	3 »			
» Binnenl. à 6/m	3 »	$42\frac{13}{16}$	$43\frac{1}{16}$	$42\frac{15}{16}$
Coupons Bewijzen.....		$5\frac{3}{8}$		

PORTUGAL.

Te Londen....	5 pCt.	$38\frac{7}{8}$	39
»	4 »	$36\frac{7}{8}$	$36\frac{15}{16}$

OOSTENRIJK.

Metaliek.......	5 pCt.	$81\frac{3}{4}$	$82\frac{3}{16}$
» 1852...	» »		
» (nieuwe)	$2\frac{1}{2}$ »	$42\frac{3}{16}$	$42\frac{1}{4}$
» » 1851/52	» »	$42\frac{1}{16}$	$42\frac{1}{4}$
» » Amst.	5 »	$93\frac{15}{16}$	

Metal. La. B. 5. pCt. $93\frac{13}{16}$; Nieuwe Weener Loten v. 250 fl. 366; Mexik. $26\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$; Gren. Uitg. $9\frac{15}{16}$, $10\frac{1}{16}$; Ecuador $4\frac{3}{16}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Philad. L. N. $81\frac{1}{2}$; Thes. Amst. $106\frac{1}{2}$.

Bij eenige affaire in Integralen was heden de stemming in onze binnenl. fondsen iets flaauwer; van vreemde effecten waren Spaansche, Oostenrijksche en Mexik. insgelijks tot verminderde prijzen verkrijgbaar; naar Portug. was eenige meerdere vraag.

Zondag den 19 Junij.

Integralen $63\frac{1}{8}$; Spaansche 1 pCt. 23; Portug. 4 pCts. $36\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$; Metaliek 5 pCt. $81\frac{13}{16}$; Dito Nieuwe $93\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$; Philad. L. N. 82, $\frac{1}{4}$.

De handel was heden van weinig beteekenis.

Het GEMEENTE-BESTUUR van ALKMAAR is voornemens, om, bij gelegenheid van het aldaar te houden VIII Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres, op Donderdag den 23 Junij dezes jaars, des namiddags ten 1 ure precies, op het daartoe algemeen gunstig bekende terrein, buiten de Kennemerpoort, te doen VERHARDDRAVEN:

Een stuk GEWERKT ZILVER, ter waarde van f 300,

benevens eene PREMIE.

De eigenaars van Harddravers worden uitgenoodigd, hunne paarden hieraan deel te doen nemen en daarvan des morgens vóór half tien uur van gemelden dag aangifte te doen ter Secretarie der Gemeente, terwijl de Keuring der Paarden zal plaats hebben, des morgens ten 9½ ure, achter het Logement *de Toelast.*

Alkmaar, den 28 Mei 1853. *Namens het Gemeente-Bestuur voornoemd,* SPANJAARDT, *Secretaris ad int.*

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der GEMEENTE GROOTEGAST, gedenken, op Donderdag den 30 dezer, des namiddags ten drie uren, ten Gemeentehuize te Grootegast, aan te besteden: Het BOUWEN van eene nieuwe SCHOOL te Sebaldeburen, en HERSTELLING van de ONDERWIJZERS WONING, met de leverantie van de hiertoe benoodigde MATERIALEN; zullende het Bestek, de Voorwaarden en Teekening van af heden in het Gemeentehuis te Grootegast ter inzage van een ieder voorleggen.

Grootegast, den 18 Junij 1853. *Burgemeester en Wethouderen voornoemd,* J. HAVINGA.

Ter ordonnantie van Dezelve, R. BOSMA.

De VOOGDEN van de STADS ARMEKAMER, te *Leeuwarden*, gedenken aan den minst inschrijvenden bij gesloten briefjes aan te besteden, de leverantie van:

1°. Tien stukken HEMDELINNEN, ieder stuk lang 34 Ned. el 4 palm.
2°. Twee duizend vijf honderd Ned. el RUW of ONGEBLEEKT KATOEN.
3°. Een duizend Ned. el BREMER HUISDOEK.
4°. Zes honderd Ned. el TOPPEN.

De gegadigden worden verzocht de briefjes verzegeld en geteekend in te leveren vóór of uiterlijk op den elfden Julij 1853, aan het lokaal der Armekamer op de Keizersgracht, alwaar de voorwaarden en monsters ter lezing en bezigtiging aanwezig zijn.

De Voogden voornoemd,
H. KUIPERS de VRIES, *Presidt.*
R. ATTEMA, *Secr. Boekh.*

De Notaris J. A. SCHAAFF, te Stiens, zal, op Donderdag den 23 Junij 1853, des avonds 5 uur, in de oude Herberg te Stiens, verkoopen:

Het GRASGEWAS aan den Grindweg van af de Bontekoe tot aan Hijum.

Palmslag te Warrega.

De Notaris BRANDSMA, zal, op Vrijdag den 24 Junij 1853, des avonds ten 6 ure, ten huize van den Kastelein *T. P. Zwart*, te Warrega, finaal verkoopen:

Eene HUIZINGE no. .., met ERVE en BLEEK c. a., staande en gelegen aan de Vaart te Warrega; waarvoor in twee onderdeelen is geboden *f* 1111.

Voorste gedeelte 12 Mei 1854 en achterste gedeelte 12 Mei 1857 te aanvaarden.

Palmslag onder Aalsum.

De Notarissen Mr. WITTEVEEN en BRANDSMA, zullen, op Woensdag den 29 Junij 1853, des avonds ten 6 ure, ten huize van den Kastelein *A. de Jong*, onder Aalsum, finaal verkoopen:

Eene HUIZINGE no. 3, en SCHUUR, met KLEINHUIS, ERVE, TUIN, BOOMEN en PLANTAGIE c. a., benevens 5 stukken BOUW- en GREIDLAND, te zamen groot volgens meting 4 bunder 26 roede 10 el, alles staande te- en gelegen onder Wetzens; eigen aan de Erven van wijlen *P. P. Boersma* en *Vrouw* aldaar; waarvoor in 6 perceelen is geboden *f* 6521.

Te aanvaarden: de Bouw 11 Nov. 1853, de Greide 5 Maart en de Gebouwen 12 Mei 1854.

Houtveiling op de Irnsumerzijl onder Friens.

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, op Zaturdag den 25 Junij 1853, des morgens ten 9 ure, ten huize van de Wed. *Reitsma*, Kasteleinsche op de Irnsumerzijl onder Friens, bij boelgoed tegen gereede betaling of op 3 maanden crediet, tegen behoorlijke borgstelling, verkoopen: Eene partij extra best EIKEN HOUT, waaronder ongeveer 88 stuks uitmuntende zoogenaamde WEZELSBOGTEN, (meskantig), 3 zware BEUKEN BOOMEN, 1 ESSCHEN BOOM, ZAAGHOUT, EIKEN BOOMEN, PALEN en KROMHOUT, alles van bijzonder beste qualiteit; voorts ten verzoeke van den Heer J. G. de JONG, Houtkooper te Grouw, tegen gereede betaling: Eene partij drooge VUREN PLANKEN, nieuwe NOORDSCHE SPARREN, van 51 tot 85 palm lengte, p. m. 300 stuks mooije EIKEN STULPEN, BERKOENS en eene partij zware JUFFERS.

Boelgoed van Afbraak.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, bij boelgoed, tegen gereede betaling, presenteren te verkoopen:

Eene aanzienlijke partij AFBRAAK, afkomstig van de Boere-Huizing *Popherne*, onder den dorpe IJsbrechtum, bestaande in: Bindten, Draaghouten, Balken, Ribben, Zolders-Vloeren, Juffers, Latten, Deurs- en Vensters-Kozijns, Pannen, Riet, eenige Populieren- en Wilgen Stammen en Appelboomen, eene partij Kaphout en Takken en hetgeen er meer op het Hornleger genummerd zal liggen.

Wie gading maken, kome op Woensdag den 29 Junij 1853, des voormiddags ten 10 uren, op het Hornleger voornoemd.

Zijnde inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

Bij Zr. Ms. besluit, no. 54, benoemd zijnde tot NOTARIS te *Wommels*, met regt om in het geheele arrondissement Sneek te practiseren, geeft de Ondergeteekende biermede te kennen, dat hij zich als zoodanig heeft gevestigd, en van deszelfs Voorganger den Heer *G. Zandstra* heeft overgenomen, de ACTEN en TESTAMENTEN voor ZEds. verleden, en die welke van vroegere Notarien te Wommels onder ZEds. waren berustende, alsmede ook het PROTOCOL van wijlen den Heer *N. Meijer*, in leven Notaris te Bolsward, met de daarbij behoorende van vroegere Notarissen te Bolsward en Makkum.

Makende de Ondergeteekende bij dezen mede bekend, dat hij zich Dingsdags steeds zal bevinden in het Logement *de Wijnberg*, bij den Heer PETERS te Sneek.

K. de JONG Rz., *Nots.*

LET WEL.

Het BOELGOED ten huize van W. J. BIERMA, te Minnertsga, zal op Donderdag den 23 Junij 1853 GEEN PLAATS HEBBEN.

NIEUWE PLANKEN.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 24 Junij 1853, des voormiddags 10 uur, bij *R. J. Niemendal* aldaar, verkoopen: Eene partij NIEUWE PLANKEN, van differente lengte, breedte en dikte.

OPROEPING.

Al wie iets verschuldigd is aan- of te vorderen heeft van den boedel en de nalatenschap van wijlen den Heer GEORGE REINHARDT de GREEVE, in leven Genees-, Heel- en Vroedmeester te Nijland, wordt verzocht, daarvan vóór den 15 Julij aanstaande, *franco* opgave te doen ten Kantore van Mr. H. HIDDINGA, Procureur te Sneek.

De Ondergeteekende, Handelaar in Effecten, belast zich met het bevorderen ter CONVERSIE der OBLIGATIEN 5, 4 en 3 % PORTUGAL in een nieuw 3 % fonds.

Leeuwarden, den 20 Junij 1853. S. I. REIJZER, *in de Groote Kerkstraat.*

FABRIEK en MAGAZIJN van *MARMEREN SCHOORSTEEN-MANTELS* etc. etc., buiten 't Hoogend, te Sneek.

COOL & GREVE, *Steenhouwers.*

MANUFACTUREN.

Ondergeteekenden geven door dezen berigt dat zij hunnen Winkel in MANUFACTUREN, BEDDEN en ZUIVERING der VEDEREN door Stoom ... hebben; zich vleijende door eene goede behandeling het vertrouwen zich ... dig te maken.

Harlingen, den 20 Junij 1853. A. HEEGER & ...

De Ondergeteekende maakt Heeren Koffijhuis- en Societeithouders ... dat hij bij den Heer S. F. HEEMSTRA, te Bolsward, een uitmuntend Palisanderhout BILLARD geplaatst heeft, en recommandeert zich ... tot het leveren van dusdanige BILLARDEN en mindere soorten, welke voorhanden zijn, benevens QUEUëN van *f* 1.50 tot *f* 10 per stuk, BILLARTBALLEN à 27½ Ct. het lood; verrigt verders alle REPARATIE tot den mogelijken prijs.

H. L. SLUIJTER, *Billard-Fabrikant,* *adres: Korte Nieuwendijk*, 282, *te Amsterdam.*

De Zalf en de Pillen van Holloway zijn een onfeilbaar middel voor den ringworm en andere huidziekten of scorbutieke aandoeningen.

De hevigheid van dergelijke ziekten wordt aanmerkelijk vermeerderd door onzuiverheid des bloeds. Dit te zuiveren is dus de eerste stap die gedaan worden bij de onderhavige ongesteldheden, en daartoe bestaat er geen krachtiger middel dan de Pillen van *Holloway*, gepaard gaande met de uitwendige Zalf, aan welker vereenigde heel- en geneeskracht geene huidziekte ... naamd kan weêrstaan. Dezelve zijn ook zonder weêrga, ter genezing van wonden, open beenen, kliergezwellen en andere verzweringen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* ...
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3.30, - 8,15, - 15,90, - ...

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepot bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. van HARLINGEN te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; den Heer S. G. ... te Gorredijk; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Harddraverij te Lemmer.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur, gedenken de Logementhouders en eenige Liefhebbers aldaar, op Donderdag den 23 Junij 1853, des namiddags om 2 uur, te laten Verharddraven, door Paarden welke geen Prijs of hoogstens één gewonnen hebben, (uitgezonderd als 3-jarig):

Een brillante ZILVEREN TAFEL-TABAKSPOT en KOMFOOR.

Aangifte vóór des middags 12 uur, bij van OMMEN, in de Wildeman.

Voorloopige aankondiging

van eene KAATSPARTIJ, op Zondag den 26 Junij 1853, bij J. van der ... en van eene HARDDRAVERIJ op Maandag den 27 dito, bij P. STALLINGA, beide te Dronrijp.

De Harddraverijen te Appingedam,

zullen dit jaar worden gehouden op DONDERDAG DEN ZEVENDEN JULIJ EERSTKOMENDE.

LETTERZETTERS.

Een LETTERZETTER die vlug aan de kast is, kan vast werk bekomen bij VAN DRUTEN & BLEEKER, Boekd. en Boekv. te Sneek. Men adressere zich in persoon of met *franco* brieven.

Een KLOK- en HOROLOGIE-, of HOROLOGIEMAKERSKNECHT, zijnde goed verstaande, kan dadelijk vast werk bekomen bij T. G. SMEDING, te Makkum. Brieven *franco*.

Een VERWERSKNECHT, goed kunnende werken, kan dadelijk werk bekomen bij T. P. ZELDENRUST, Huis- en Rijtuigschilder, te Kollum.

Twee ongehuwde TOUWSLAGERSKNECHTEN, het pinnen *wel verstaande*, kunnen terstond geplaatst worden. Adres *franco* brieven onder letters ... bij den Boekhandelaar BRANDENBURGH, te Workum.

Bij G. T. N. SURINGAR, te *Leeuwarden*, en voorts bij alle ... liede Boekhandelaren in het Rijk, is, ter gelegenheid van den herdruk van sommige deelen, bij vernieuwing, eene INTEEKENING geopend op

AL DE LEERREDENEN

VAN

J. H. VAN DER PALM,

gerangschikt naar den aard der behandelde stoffen, overeenkomstig het navolgend door wijlen den hooggeleerden Schrijver-zelven ontworpen en bewerkte

PLAN:

LEERREDENEN OVER HET LEVEN VAN PAULUS, *zeven en twintig leerredenen, in twee boekdeelen.*

INLEIDING TOT DE LIJDENS-LEERREDENEN, *tien leerredenen, in een boekdeel.*

LEERREDENEN OVER BIJZONDERHEDEN UIT HET LIJDEN VAN JEZUS, *een en twintig leerredenen, in twee boekdeelen.*

GELEGENHEIDS-LEERREDENEN, *zestien leerredenen, in een boekdeel.*

LEERREDENEN OVER BIJZONDERHEDEN UIT DE AARTSVADERLIJKE OUDE GESCHIEDENIS, *negen en twintig leerredenen, in twee boekdeelen.*

LEERREDENEN OVER STOFFEN UIT DE DICHTERLIJKE BOEKEN DES OUDEN TESTAMENTS, *elf leerredenen, in een boekdeel.*

LEERREDENEN OVER DE PSALMEN, *dertien leerredenen, in een boekdeel.*

LEERREDENEN OVER BIJZONDERHEDEN UIT HET LEVEN, DE LEER EN DE DADEN VAN JEZUS, *twee en veertig leerredenen, in drie boekdeelen.*

LEERREDENEN OVER BIJZONDERHEDEN UIT DE HANDELINGEN DER APOSTELEN, *tien leerredenen, in een boekdeel.*

LEERREDENEN OVER ONDERWERPEN UIT DE BRIEVEN DER APOSTELEN, *twintig leerredenen, ...*

LEERREDE UIT DE OPENBARINGEN VAN JOHANNES, *in twee boekdeelen.*

DEZE ZESTIEN DEELEN

worden, even als vroeger in tweederlei formaat gedrukt, bij inteekening wederom gesteld

in GROOT-OCTAVO op ... *f* 2.25 } per deel.
in KLEINER FORMAAT op - 1.50 }

Zoodat de volledige kanselarbeid des eenigen van der Palms op nieuw ... baar zal zijn

in GROOT-OCTAVO voor .... *f* 36.
in KLEINER FORMAAT voor ... - 24.

Te betalen tegen kwitantie van den uitgever, telkens bij de aflevering van een deel, d. i. om de drie maanden, en alzoo gedurende den tijd van vier ... vorderende eene

JAARLIJKSCHE UITGAAF VAN ..... *f* 9.
OF VOOR DE KLEINE EDITIE VAN - 6.

Na het sluiten van de Inteekening, hetwelk nader zal worden aangekondigd, worden de prijzen wederom verhoogd.

De Naamlijst der Inteekenaren zal voor het werk worden gedrukt.

PROSPECTUS alomme *gratis* te bekomen.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.